

ЩЕРБА Анатолій Андрійович (03. 07. 1950, с. Данилівка Березівського р-ну Одеської обл.) — фахівець у галузях електроенергетики, електродинаміки та електротехнологій. Чоловік [Н. Супруновської](#). Доктор технічних наук (1993), професор (2005), академік НАНУ (2024). Державна премія України в галузі науки і техніки (1998). Премія імені В. Хрущова НАНУ (2010). Золота медаль імені Б. Патона НАНУ (2024). Закінчив Київський університет імені Т. Шевченка (1972). Працював інженером НДІ «Квант» (1972—75); від 1975 — в Інституті електродинаміки НАНУ (обидва — Київ): від 1995 — завідувач відділу електроживлення технологічних систем. Засновник наукової школи з електроенергетики та електродинаміки взаємодії електромагнітних полів із неоднорідними середовищами енергооб'єктів. Досліджує електрофізичні процеси в гетерогенних струмопровідних і діелектричних середовищах для створення технологій та енергоефективного електрообладнання. Розробив основи теорії появи багатоканальних електророзрядних струмів у шарі металевих гранул і швидкої міграції у ньому електроіскрінь, що забезпечило реалізацію електророзрядних установок для енергоефективного виробництва мікро- та нанопорошків; підхід для

підвищення надійності та безпеки енергосистеми України шляхом розроблення й упровадження вітчизняної інноваційної кабельно-провідникової продукції світового рівня зі зшитю поліетиленовою ізоляцією.

Основні праці

Електроэрозийная технология химических соединений и порошков металлов. Фрунзе, 1990; Тиристорные системы электропитания технологических установок с параметрической стабилизацией выходных характеристик // Преобразование и стабилизация параметров электрической энергии. К., 1996; Електротехніка та електроніка: теорія, розрахунки та дослідження за підтримкою комп'ютерних технологій: Навч. посіб. К., 2007; Моделирование и анализ электрических полей энергетических объектов. К., 2008; Высоковольтные электроразрядные компактные системы. К., 2008; Самонесущие изолированные и высоковольтные защищенные провода. К., 2008; Електромагнітні поля і їх вплив на об'єкти. К., 2009; Системи з нечіткою логікою регулювання електроенергетичних режимів. К., 2011; Електротехніка. Ч. 1: Електричні кола: Навч. посіб. К., 2011; Електрофізичні процеси в діелектричних і магнітних середовищах. К., 2016; Аналіз багатointervalних процесів у напівпровідникових перетворювачах. К., 2020; Сучасні електроізоляційні матеріали для силових кабелів та електричних проводів // Пр. Ін-ту електродинаміки НАНУ. 2025. Вип. 71 (усі — співавт.).

Рекомендована література

1. До 75-річчя академіка НАН України А. А. Щерби // Технічна електродинаміка. 2025. № 4
2. До 75-річчя академіка НАН України А. А. Щерби // Вісн. НАНУ. 2025. № 7.

[О. Г. Кофто](#)

Бібліографічний опис:

Щерба Анатолій Андрійович / О. Г. Кофто // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2026. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-893326>

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).